

6.7. MUUSIKAÕPETUS

6.7.1. Õpetuse eesmärgid

Muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu musitseerimisest;
- 2) omandab muusika kuulamise kogemuse; 3) laulab ja esineb pingevabalt;
- 4) rikastab oma tundeelu muusikaelamuse kaudu;
- 5) kujundab muusikalist maitset.

6.7.2. Õppetöö rõhuasetused 1.–2. klassis

7.7.2.1. Muusikaõpetuses pööratakse tähelepanu helide, müra ja kõne eristamisele. Praktilise tegevuse käigus tekitatakse ise mitmesuguseid helisid vahendite ja/või oma häälega.

7.7.2.2. Õpetaja suunamisel kuulatakse eri rütmis ja tempos muusikapalu, tutvutakse kiire ja aeglase; rõõmsa ja kurva muusikaga. Helivältusi väljendatakse konkreetsete ja mõistetavate rütmisõnadega, meloodia kõrguse muutusi tähistatakse tajutavate käeliigutuste või joonistega tahvlil.

7.7.2.3. Muusikaõpetuse kaudu koordineeritakse liigutusi, arendatakse rütmitunnet, silma ja käe koostööd.

6.7.3. Taotletavad õpitulemused 1.–2. Klassis

6.7.3.1. 1. klassi lõpuks õpilane:

- 1) teeb vahet kõrgel ja madalal helil;
- 2) teeb vahet kiirel ja aeglasel muusikal;
- 3) tunneb rütmivorme TA, TI-TI, plaksutab neid kaasa;
- 4) liigub lihtsa muusika rütmis;
- 5) mängib õpitud rütme tuttavatel rütmipillidel; 4/8
- 6) tunneb ära Eesti hümnit, käitub hümnit laulmise ajal õigesti;
- 7) osaleb õpitud laulumängude mängimisel, hoiab rivi ja sõõri.

6.7.3.2. 2. klassi lõpuks õpilane:

- 1) teeb vahet pikal ja lühikesel helil ja reageerib nendele erinevalt;
- 2) eristab kurvakõlalist meloodiat rõõmsakõnalisest;
- 3) tunneb helipikkusi ja rütmivorme TA, TI-TI, paus (ühelöögiline), mängib õpitud rütme tuttava laulu saateks kaasa;
- 4) laulab lihtsama regilaulu kooriosa;

- 5) laulab peast mõnda lastelaulu;
- 6) mõtleb välja liigutusi tuttavates laulumängudes.

6.7.4. Õppetöö rõhuasetused 3.–5. Klassis

6.7.4.1. 3.–5. klassis pööratakse tähelepanu laulmisele ning liikumisele muusika rütmis (liigutused kehaga, käega, liikumine ruumis).

6.7.4.2. Rütmipillide tegemiseks kasutatakse käepäraseid looduslikke materjale, nende valmistamisel kaasatakse vanemate klasside õpilasi

6.7.4.3. Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldusprobleeme. Laulmisel rõhutatakse täpset ja selget diktsiooni, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule. Tutvustatakse Eesti hümnit, õpetatakse seda kaasa laulma. Laulusõnade mõistmiseks tehakse koostööd eesti keele õpetajaga.

6.7.4.4. Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil. Muusikatunnis õpitud laulu- ja tantsumänge soovitatakse mängida ka teistes ainetundides ning klassi- ja koolipidudel.

6.7.5. Taotletavad õpitulemused 3.–5. Klassis

6.7.5.1. 3. klassi lõpuks õpilane:

- 1) teab peast 3–4 lastelaulu;
- 2) laulab tuttavat laulu võimalikult selge diktsiooni ja õige kehahoiuga vaikselt/valjusti;
- 3) tunneb tuttavas laulus rütmivältust TA-A, reageerib sellele keha liikumisega;
- 4) tähistab käega viibates kaheosalist taktimõõtu;
- 5) tunneb kuulatud muusikapala iseloomu (kurb, rõõmus; aeglane, kiire);
- 6) tunneb hümnit, laulab esimest salmi kaasa;
- 7) teab mõnda rahvakalendri tähtpäevadega seotud rahvalaulu, osaleb nende laulmisel (mardi- ja kadrilaulud);
- 8) mängib paarides laulumänge („Me lähme rukist lõikama“ vm).

6.7.5.2. 4. klassi lõpuks õpilane:

- 1) laulab peast 5–6 laulu vaba ning kõlava tooniga, selge diktsiooniga, muudab laulmise ajal hääle tugevust;
- 2) tunneb 3-osalist taktimõõtu, seostab seda valsit rütmiga;
- 3) teeb vahet marsil ja valsil, valib õige liikumisviisi;
- 4) tunneb rütmivältust TA-A-A, tunneb selle ära õpitud laulus;

- 5) mõistab terminite valss, orkester, orkestrijuhth tähendust;
- 6) eristab puhkpillide mängu keel- ja löökpillide mängust; 49
- 7) laulab Eesti hümn (laululehelt);
- 8) mängib laulumänge (sh paaride vahetusega).

6.7.5.3. 5. klassi lõpuks õpilane:

- 1) laulab peast 5–6 laulu, laulab vaba ning kõlava tooniga, selge diktsiooniga;
- 2) teeb vahet 2- ja 3-osalisel taktimõõdul;
- 3) lahendab lihtsamaid rütmiülesandeid 2/4 taktimõõdus;
- 4) tunneb tuttavas laulus rütmi TAI-RI, imiteerib seda mingil rütmipillil;
- 5) saab aru väljenditest valjult, vaikselt, valjenedes, vaibudes ja muudab oma hääle tugevust vastavalt;
- 6) iseloomustab kuulatud muusikat: vaikne, vali, rõõmus, kurb;
- 7) teab mõnd eesti heliloojat, nimetab mõnd lastelaulu;
- 8) laulab kaasa Eesti hümn.

6.7.6. Õppetöö rõhuasetused 6.–7. klassis

6.7.6.1. Õppetegevuses tuginetakse kujunenud oskustele, esmaseks ei ole muusika täpne produtseerimine, vaid muusika tegemisest või kuulamisest positiivsete emotsioonide saamine. Arendatakse rütmi- ja meloodiataju, muusikalist maitset, silmaringi.

6.7.6.2. Pööratakse tähelepanu rahvusmuusikale, kujundatakse hoiakut seda hoida, arendatakse soovi osaleda kultuuriüritustel.

6.7.6.3. Õpetaja suunamisel kuulatakse ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Õppeprotsessi mitmekesistatakse interaktiivsete õppematerjalidega ning kasutatakse infotehnoloogilisi-kommunikatiivseid võimalusi.

6.7.7. Taotletavad õpitulemused 6.–7. klassis

6.7.7.1. 6. klassi lõpuks õpilane:

- 1) tunneb õpitud rütmistruktuure lauludes, muusikas;
- 2) eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, nimetab koori häälerühmi;
- 3) tunneb levinumaid rahvalaule, rahvalaulu liike;
- 4) laulab regilaulu, teab regilaulu esitamise traditsioone;
- 5) tunneb eesti olulisemaid rahvapille (nii välimuse kui ka kõla järgi), teab nende nimetusi;

6) teab mõningaid olulisemaid fakte eestlaste laulu- ja tantsupeost;

7) tunneb ja eristab duur- ja moll-helilaadi.

6.7.7.2. 7. klassi lõpuks õpilane:

1) tunneb ja võrdleb uuemat ja vanemat rahvalaulu;

2) tunnetab rõhulist osa $\frac{3}{4}$ rütmis, seostab seda vastavate liigutustega;

3) oskab nimetada hääle- ja kooriliike;

4) eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, nimetab neid;

5) teeb muusika kuulamisel vahet kooriliikidel, nimetab neid;

6) tunneb rahvapille, nimetab neid;

7) teab, mis on häälemurre, tunneb häälehoiu põhimõtteid ja rakendab neid häälemurde perioodil.

6.7.8. Õppetöö rõhuasetused 8.–9. klassis

6.7.8.1. Arendatakse edasi laste individuaalseid muusikalisi võimeid, korraldatakse üritusi esinemiskogemuste andmiseks (laul ning pillimäng; esinemine solistina, ansamblis, kooris).

6.7.8.2. Tutvustatakse eri ajastute muusikat, tuntumaid heliloojaid ning dirigente Eestis.

6.7.8.3. Õpitakse tundma muusika eri žanre, kuulatakse muusikat, võimaluse korral külastatakse ühiselt kontserte või teatrietendusi.

6.7.9. Taotletavad õpitulemused 8.–9. klassis

6.7.9.1. 8. klassi lõpuks õpilane:

1) laulab peast 5–6 laulu;

2) laulab pingevabalt, laulab õige hingamise ja selge diktsiooniga;

3) tunneb taktimõõte $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$. Oskab lahendada neis rütmülesandeid;

4) tunneb helivältusi ja rütme TA, TI-TI, TAI-RI, TIRI-TIRI, TI-TIRI, TIRI-TI, TA-A, TA-AA, TA-A-A-A ja pause;

5) on tutvunud viiuli- ja bassivõtmega;

6) tunneb järgmisi muusikžanre: ooper, operett, muusikal, ballett, sümfoonia;

7) teab pillirühmi sümfooniaorkestris;

8) on tutvunud tähtnimetustega;

9) on tuttav nüüdismuusikaga.

6.7.9.2. Põhikooli lõpetaja:

1) laulab pingevabalt tuttavaid lihtsa meloodiaga laule;

2) nimetab õpitud levinumaid muusikapalu;

3) on omandanud muusika kuulamise ja musitseerimise kogemuse;

4) tunneb ja suudab kaasa koputada levinumaid rütmisstruktuure (2/4, 3/4, 4/4); 5) väärtustab eesti rahvamuusikat ja oskab nimetada eesti rahvapille